

Bibliografický záznam

ORAVCOVÁ, Anna. *Česká hiphopová subkultura: konstrukce autenticity v českém rapu*. Praha, 2019. 171 s. Dizertační práce (Ph.D.) Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut sociologických studií. Katedra sociologie. Školitelka: PhDr. Marta Kolářová, Ph.D.

Abstrakt

Hlavní téma předkládané dizertační práce je konstrukce autenticity v českém rapu, tedy na základě jakých charakteristik lze určitý rapový projev označit za „pravý“. Teoretická část práce obsahuje vymezení pojmu subkultura, základních atributů hiphopové (sub)kultury a zejména definici autenticity jako klíčového konceptu. V konfrontaci se studiem západních hiphopových (sub)kultur práce zkoumá, které požadavky na autenticitu lze najít v české rapové hudbě a v jakých kontextech či situacích je autenticita českých rapperů a rapperek zvýznamňována. Empirická část práce je postavena na metodě „pohledu zevnitř“ (*insider research*) a na třech kvalitativních přístupech ke sběru dat: (1) polostrukturované rozhovory s dvaceti rappery (včetně jedné rapperky), (2) kvalitativní obsahová analýza rapových textů a (3) zúčastněné pozorování. Výzkum probíhal od roku 2010 do roku 2016.

Z daného výzkumu vyplývá, že českou hiphopovou subkulturu a český rap není možné analyzovat bez ohledu na původní, afroamerickou hiphopovou kulturu, která dodnes slouží jako předloha. Pro české rappery je důležité věrohodně reprezentovat sebe sama, a zároveň i žánr a jeho pravidla. Vlastní autenticitu jakožto rappeři vyjednávají v souladu s pravidly toho, jak „se dělá“ pravý hip hop/rap. Svými výpověďmi čeští rappeři autentizují nejen sebe, ale také své posluchače. V tomto dialektickém vztahu má právě posluchačstvo moc určovat, kdo si nálepku autentického rapu „zaslouží“, a kdo ne. Rappeři a rapperky se aktivně vymezují ve vztahu k hiphopové subkultuře i ve vztahu k široké veřejnosti. Český rap je také konstruován jako

exkluzivní doména mužů. Tradiční pojmání maskulinity určuje genderovou dynamiku a pozice dostupné ženám, ovlivňuje však také preferovaná témata rapperů. V některých aspektech se konstrukce autenticity rozchází s principy amerického hip hopu. Pro české rappery je důležitá reflexe jejich žité zkušenosti. Otázka rasy a etnicity v konstrukci autenticity není pro české rappery důležitá, neboť v českém rapu dominuje (nižší) střední vrstva (bílých) mužů. Stejně tak se v zásadní míře v českém rapu neobjevuje politický, či „společensky“ uvědomělý rap.

Klíčová slova

Autenticita, subkultura, gender, maskulinita, identita, hudba, rap, hip hop

Rozsah práce: 304 700 znaků